

Karawanken Bote

Uradni organ Kärntner Volksbunda in poročevalni list načelnika civilne uprave

Izhaja vsako soboto. / Uprava Krainburg, poštni predal 37. / Uredništvo na Bledu. / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM —50. / Cena velja skupno za obe številki. / Odjavo naročnine tega tednika sprejme samo uprava do 25. tekočega meseca za prihodnji mesec. / Oglasi RM —12 za milimeter stolpec (glej cenik).

št. 10.

Krainburg, 6. septembra 1941

1. leto

V avgustu 537.000 BRT potopljenih

V napredovanju na Leningrad

Reval in Baltiški Port zavzeta — Wiborg od Fincev osvobojen

Iz Führerjevega glavnega stana, meseca avgusta. Že koncem minulega tedna je javilo vrhovno poveljstvo oborožene sile v posebnem poročilu, da so čete nemške vojske dne 28. avgusta po hudem boju vzele močno utrjeno vojno luko Reval. Še isti dan so čete nemške vojske prodrle do najmoderneje opremljene vojne luke Baltiški Port in jo zavzele. Več tisoč ujetnikov je bilo pripeljanih, 6 obalnih baterij in nepregleden ostali vojni material je padel v nemške roke.

Med bojevanjem je bilo potopljenih 19 s četami in vojnim materialom naloženih transportnih parnikov, 1 rušilec in 9 drugih pomorskih vozil. Hudo poškodovanih je bilo: težka križarka, 1 rušilec in 5 drugih bojnih ladij. — V nadaljnjem posebnem poročilu je objavilo vrhovno poveljstvo oborožene sile dne 31. avgusta, da so finske čete uničujoče porazile v hudem boju sovjetske sile na področju pri Viipuri (Wiborg) ter 30. avgusta zavzele mesto samo. Istočasno so prodrli finški oddelki v smeri proti Leningradu in pri tem pridobili večje ozemlje.

1. septembra javlja vrhovno poveljstvo oborožene sile, da so nemške čete od 26. avgusta na Dnjepru severno od Kijeva uničile 27 sovjetskih monitorjev in topničark. V finskem zalivu so nemške pomorske enote nadaljevale z minskiimi operacijami. Opazile so nad 60 gorečih sovražnih ladij v miniranem področju.

2. septembra javlja vrhovno poveljstvo oborožene sile napade letal na važ-

—O—

DR. STOJADINOVICEVA USODA

Belgrad, 5. septembra. Bivši predsednik jugoslavenske vlade, dr. Milan Stojadinović, je bil 16. marca 1941 izročen po belgrajski vladi Angležem. O njegovi nadaljnji usodi se ni nič zvedelo. Zdaj poročajo iz Belgrada, da je na otoku Mauritius v Indijskem oceanu, kjer ga stražijo angleški policisti. Ta vest izvirja iz pisma, ki jih je poslal Stojadinović svoji družini v Belgrad.

Prvič v svojem življenju produktivno delajo

in delje morajo v Libau pospravljati ruševine. Na čelu domačin, ki jih straži.

ne železniške proge z dobrim uspehom, v področju Charkowsko južnozhodno od Moskve.

V boju proti Angliji je bila bombardirana luka Newecastle.

Vrhovno vojno poveljstvo sporoča dne 5. septembra med drugim, da se vojne operacije na vzhodu uspešno nadaljujejo po zasnovanih načrtih. Zračno brodovje je potopilo dva tovorna parnika s skupno nosilnostjo 10.000 ton skupne reg. teže, bojna letala so napadla pristaniške naprave v Angliji. Javljen je tudi napad na letalsko pristanišče v prekopu Suez ter zaznamuje izvanredne uspehe. Skupno je bilo od našega vojnega brodovja in vojne mornarice potopljenih ali uničenih 537.200 bruto reg. ton sovražne trgovske mornarice.

3. sept. je naznanilo vrhovno poveljstvo oborožene sile, da se vršijo na cel vzhodni fronti uspešna bojevanja. Romunska zračna sila je uničila do konca avgusta 438 sovjetskih letal in izborna podpirala operacije vojske. Sestreljenih je bilo 12 angleških letal nad Kanalom kakor tudi na nizozemski in norveški obali.

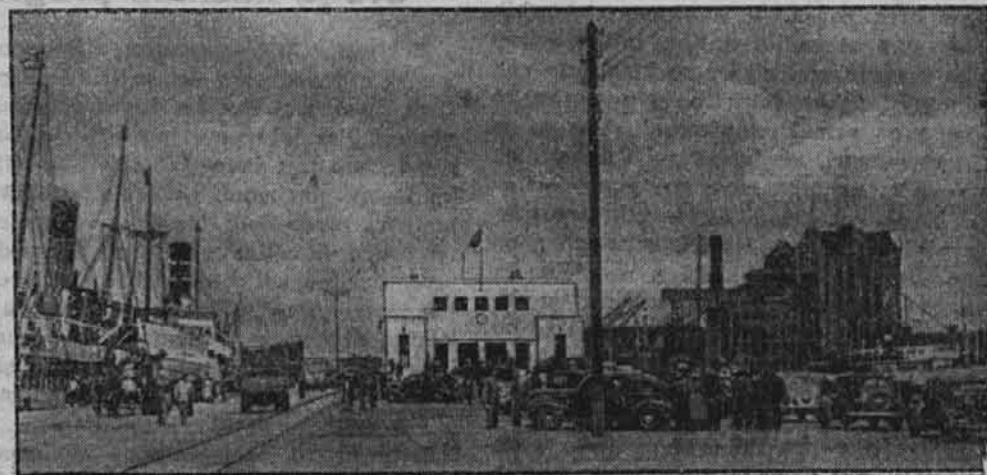
Katastrofa rdeče flote

Čez 100 sovjetskih ladij uničenih

Helsinki, 5. septembra. Učinki tragedije, ki se je odigrala v Finskem zalivu so večji, kot se je dosedaj videlo. Število potopljenih sovjetskih parnikov znaša po zadnjem šteju čez 100.

Skoraj teden dolgo so bili goreči razbiti parniki, čolni in mrtveci priča stranskega poraza, ki ga je doživela sovjetska morska sila v finskem zalivu vsled nemških in finskih udarcev, kakor tudi vsled minskih polj.

Razen pri tej veliki katastrofi, so bile mnoge ladje tudi pri zasedbi otokov in luke od Koivisto potopljene in poškodovane. Kot zadnje dogodke javljajo: torpediranje 200 tonske transportne ladje, polni artilerijski zadetki na 3 ladje, zajetje trijambornika in

Reval v nemških rokah

Kakor je objavilo vrhovno poročilo nemške oborožene sile, je Estonsko glavno mesto Reval od 28. avgusta v nemških rokah. Naša slika kaže revalsko luko.

2. septembra so vzeli nemški pešci in oklopne zveze gozdno ozemlje v srednjem bojnem odseku; pri tem je bilo mnogo vojnega materiala zaplenjenega in 2500 Sovjetov ujetih.

Nemščina kot mednarodni občevalni jezik

Na evropski celine štejemo približno petdeset jezikov, kateri pa seveda niso vsi enako pomembni. Najbolj razširjena je nemščina, kajti izmed 500 milijonov Evropejcev govori 90 milijonov ljudi nemščino kot svoj materinski jezik, torej je vsak šesti Evropejec Nemec. Nemško govori v Evropi dvakrat toliko ljudi kakor angleško ali francosko.

Ker pa nihče ne more obvladati vseh jezikov, se poslužujejo tudi pripadniki drugih narodov nemščine kot mednarodnega občevalnega jezika. Znano je, da so celo na vseslovanskih shodih (sokolskih, časninarskih, političnih i. dr.) razpravljali v nemščini, da so se mogli med seboj razumeti. Zato je zadel v črno tisti slovanski učenjak, ki je rekel: »Edini vseslovanski jezik je — nemški jezik.«

Nemščina je na sosedne narode že od nekdaj zelo močno vplivala. To se pozna po številnih izrazih, ki so jih prevzeli ti narodi iz nemščine v svoj jezik. Med preprostimi slovanskimi ljudstvom so n. pr. splošno v rabi izrazi: šuštar, tišlar, žnidar, šlosar, cimperman, zotlar, raufenkerar in nešteto drugih. Kadar greste na kakšno »žegnanje«, si privoščite v »birtshauzu« nudelne v župi, prato ali šnicel ali ajnmoht, morebiti še kak fajn melšpajs (fancovte, gugeluf in slično). Vse to pa zalijete s flašo ali krugelco pira. Potem pogirvate (begehren) rajtengo in plačate kelnarci ali birtu. Če greste v kak kšeft, kupite štof za montl ali nov gvant, blago za birtahe in antle (Handtuch), ketno (po gorenjšče četno) za v štalo itd. Gvišno ste tudi že slišali tisto o pedintarju, ki klofa prezidentov frak na gangu.

Tudi v srbščini je vse polno germanizmov, to se pravi iz nemščine prevzetih označb. V »Uradnem listu« za leto 1924 se nahajajo ti-le izrazi: lozovi (Lose), braon (braun), veš (Wäsche), mašna, kragen, šlic, lamp, pumpa, munštikla (Mundstück), feder, bormašina, iberciger, auzlog, cviker, escajg, umšaltovanje (Umschaltung) itd.

Po prevratu l. 1918. so se hoteli v novo nastali državi SHS otrestiti nemškega vpliva tudi z ozirom na uporabo nemškega jezika, katerega bi bili radi

LINDBERGHOVO SVARILO

Newyork, 5. septembra. Znani ameriški letaski polkovnik Lindbergh je Rooseveltu že nekajkrat svaril, naj se ne vmešava v evropske zadeve. Pred nekaj dnevi je po listu »New York Journal American« izjavil, da smatra za svojo dolžnost, da pojasni svojim rojakom kljub obrekovanju svojih sovražnikov, kaj se dogaja v Evropi in posledice tega dogajanja za Ameriko. Mnogi Američani sploh ničesar ne vedo o razvoju dogodkov, ker ne dobe natančnih obvestil. Lindbergh je prepričan o nemški zmagi nad Anglijo, kateri tudi ameriška pomoč ne more pomagati do zmage. Nadaljevanje vojne z ameriško pomočjo bi povzročilo gospodarski kaos, kakršnega Amerika še ni videla. Američani so zamejali svojo lastno usodo z usodo Evrope, toda za dosego notranje edinosti morajo obrniti oči proč od starega kontinenta.

LONDON POZIVA K UMORU

Bukarest, 5. septembra. Pretekli četrtek se je trudil londonski radijski oddajnik v rumunskem jeziku, da bi pridobil rumunski narod za politični umor. Izjavil je:

»Čudimo se, da se v Rumuniji še nihče ni dobil, ki bi odstranil generala Antonesca. Mi vsekakor želimo Antonescu Lavalovo usodo!«

V Bukarešti si razlagajo te načrte tako, da je Anglija v svojem obupu pustila pastj krinko in da očitno propagira boljševiške metode, odkar se je zvezala s sovjeti. Iz besedila sklepajo dalje, da so imeli angleški agenti svoje prste vmes tudi pri napadu na Laval.

nadomestili s francoskim. Takrat se je razvila živahna debata, v katero so posegali zlasti jezikoslovci in pisatelji. Tako je pisal prof. Sovre v »Jutru«: »Za francosko kulturo se ogrevamo, ker nam je še bolj tuja in zato mikavnejša kakor nemška, no, in ker pač mislimo, da je naša narodna dolžnost, sovražiti vse, kar je nemškega. Da se pravi to opazovati svet z žabje perspektive, tega se ne zavedamo. Nikakega povoda nimamo, obešati svojo samokolnico ob francosko kočijo, bolje, da jo ob nemško. Strah, da bi vpliv nemške kulture škodoval slovenski miselnosti, je jalov, odkar Nemci nimajo več politične moči nad nami. Saj smo imeli še poprej od njih znanosti mnogo dobrega. Če prav pomislimo, se imamo njim zahvaliti — paradokso kaj ne? — da imamo danes poleg Čehov med vsemi slovanskimi narodi najbolj tanko uho za čistoto svojega književnega jezika...

Klasičnemu jezikoslovcu je še posebej lahko izbirati, ali zajemaj v svoji stroki iz francoske ali iz nemške znanosti. Brez nemške knjige je klasičen filolog, kar ptica brez peroti, kar mladič brez cepca. V nobenem evropskih narodov ni rodila antika toliko pobud ko v nemškem, nikjer se klasična veda ne goji tako temeljito in vsestransko nego na nemških univerzah. Vse to so znane stvari, ki jim ni treba dokazati. Nemška znanost suvereno gospodari.

Ko je izdal leta 1724. takratni prosvetni minister v Belgradu naredbo, da se odpravi na nižjih šolah nemščina in uvede namesto nje francoščina, je pisal »Slovenec«: »Posledica bo, da se bo pričela poučevati nemščina šele v 5. razredu in da torej noben srednješolski abiturient ne bo več znal nemščine, če se ne bo učil privatno. Naporabne bodo postale vse nemške znanstvene knjige po naših knjižnicah. Ne bomo mogli niti več študirati svoje lastne zgodovine, ki je za prejšnja stoletja pisana v nemškem jeziku. Neumljiv nam bo Valvasor, neumljivi drugi zgodovinski viri. Razumelj ne bomo več niti aktov po naših uradih, napisanih pred letom 1918. S tem bo prizadeto predvsem naša javnost. Prizadeto bo pa tudi vse gospodarsko življenje: naši trgovci in industriji rabijo še vedno nemščino in jo bodo rabili še dolgo. Po dovršeni nižji srednji šoli je šlo mnogo dijakov na trgovsko šolo, na trgovsko akademijo, na tehnično srednjo šolo; povsod je bilo potrebno znanje nemščine. Sedaj pa dijak ne bo znal niti nemški brati... Da nam je nemščina neobhodno potrebna in bi se morala gojiti že v prvih letih, menim, da uvidi vsak. Nismo zoper francoščino, ali nemščino nam vsiljuje praktična potreba.

V istem listu (Slovenec z dne 15. III. 1927) beremo: »Mednarodni občevelni jezik na slovanskem jugu je skoraj povsod nemščina.«

Danes je seveda nemški vpliv še večji, ker so povsod polni občudovanja za nemško tvornost in nemško moč in ker stoje pod vtisom velike enotnosti nemškega svetovnega naziranja, ki veže vse Nemce na svetu. Za to enotno miselnost imajo zlasti mladi narodi na jugovzhodu mnogo več razumevanja, kakor zahodni svet misli.

Nemščina kot občevelni jezik bo kajpada zavzela tudi v novih pokrajinah tisto mesto, ki ji gre. Zato se vsi ukrepi in odredbe za čimprejšnje izenačenje in duhovno zlitje teh pokrajin z ostalimi deli Reicha izvajajo odločno in dosledno. Za izvedbo svojih načrtov smatra uprava v teh krajih za zelo važno ponovno obuditev nemškega materinskega jezika, ki so ga govorili predniki tolikih tukajšnjih prebivalcev.

Junaški čin nemškega podčastnika

Berlin, 5. septembra. Neki mladi nemški artilerijski podčastnik, ki je nastopil vojaško službo šele spomladi leta 1940, se je pri Bosilskih z izredno zvišano in brezobzirno požrtvovalnostjo posebej odlikoval. Proti nekemu nemškemu artilerijskemu polku se je valilo več dvanajstoric sovjetskih oklopnih voz, med njimi celo dva težka. Podčastnik je v kratkem času 55. minut sam kot kanonar delujoč z teško poljsko havbico in neposrednim obstreljevanjem uničil 13 napadajočih oklopnih voz. Njegovo vzorčnanje je pripomoglo k temu, da je bil boljševiški napad odbit.

Ducejevo srečanje s Führerjem

Razgovori v Führerjevem glavnem stanu — Nadaljevanje vojne do končne zmage

Berlin, 5. septembra. Duce in Führer sta se sestala v glavnem stanu Führerja med 25. in 29. avgustom.

V njunih pogovorih so bili podrobno proučeni vsi problemi vojaškega in političnega značaja, ki so v zvezi z razvojem in trajanjem vojne. Proučitev teh problemov je narekovalo tesno tovarištvo in skupnost usode, ki označuje odnose med obema silama osi.

Razgovori so bili polni neomajne volje obeh narodov in obeh njunih voditeljev, nadaljevati vojno do zmage.

Novi evropski red, ki bo izšel iz te zmage, mora v kar največji možni meri odstraniti vzroke, ki so povzročili v preteklosti evropsko vojno. Zatrjuje

boljševističnih groženj z ene strani in plutokratskega izkoriščanja z druge strani bo omogočilo mirno, harmonično in plodno sodelovanje na političnem, gospodarskem in kulturnem področju med vsemi narodi evropskega kontinenta.

Belgrad, 5. septembra. Tukajšnji listi poudarjajo pomen sestanka voditeljev Nemčije in Italije, ki mu je bilo ozadje razvoj vojne ter ureditev Evrope. Listi zlasti primerjajo kratko in jedrnat besedilo poročila o sestanku s povodnjo fraz, ki so bile raztrobljene v svet po brezuspešnem zaključnem sestanku Churchilla in Roosevelta na Atlantiku.

Nova vlada v Belgradu

Srbija naznani program o uspehu in napredku

Belgrad, 5. septembra. Poveljnik nemških zasedbenih čet v Srbiji je poveril generalu Nediću sestavo srbske vlade. Nemški poveljnik je odobril predloženo mu listo in izročil novemu vladnemu predsedniku vladne posle. Ministrski predsednik Nedić je v svojem odgovoru izrazil svojo in svojih sodelavcev trdno voljo, da dobi dežela red, ter izrazil upanje, da mu bo mogoče v kratkem času s potrebnimi reformami in z organizacijo srbske oborožene sile z lastnimi sredstvi zajamčiti notranji red in mir.

Belgrad, 5. septembra. Ministrski predsednik Nedić je govoril v radiu srbskemu narodu. Čital je pri tem proklamacijo vlade, v kateri naznanja program dela za prihodnost, nastavo oborožene sile in vpeljavo prostovoljne delovne službe.

Iz življenja novega srbskega ministrskega predsednika.

V Belgradu, 5. septembra: Rodil se je general Milan Nedić 1877 leta v

Grodkem. Izdelal je kadetno šolo leta 1894 kot podporočnik pešpolka. Leta 1908 je bil sprejet v generalni štab kot stotnik. V drugem letu svetovne vojne T. 1915 je bil imenovan za podpolkovnika generalnega štaba. Generalni podporočnik je postal leta 1932 in kmalu potem je dosegel največjo stopnjo mirovne sarže jugoslovanske armade, namreč saržo armadnega generala.

Na kraljevem dvoru je bil Nedić več let ordonančni častnik. Udeležil se je obeh balkanskih vojn in svetovne vojne. Od leta 1920 do 1924 je bil na odgovornopolnem mestu kot voditelj prometnega odseka v generalštabu. Potem je postal zaporedoma poveljnik področja divizije Timok in Kosovo. Kasneje je bil več let poveljnik 13. armadne skupine v Skoplju. Njegova vojaška kariera je dosegla višek, ko je postal član najvišjega mesta deželno-brambnega sveta in kot vojni minister na tem mestu je deloval od poletja 1939 in do novembra 1940.

Nemci pomagajo, kjer so boljševiki morili

Kjer stoje nemški vojaki, tam vlada tudi nemški duh in tam se kaže tudi nemški socialni čut. Z našimi, v boju zmagovitimi četami so prišli na vzhod tudi nemški zdravniki, ki ne pomagajo samo vojakom, temveč tudi ljudstvu. Medtem, ko so na Baltiku sovjetski banditi pred svojim begom pred zmagovitimi nemškimi četami zverinsko pomorili ali zavlekli nešteto mož, žena in

otrok, prihajajo sedaj kmečke žene iz bližnje in daljne okolice iskat pomoči, kajti vedo, da dobijo pri nemški vojski vsako le možno pomoč. Posebno težavno je bilo z zobmi, saj daleč na okoli

ni bilo nobenega zdravnika, ki bi se za zobe kdaj brigal. Medtem, ko na ta način Nemec vedno znova pomaga, je v časopis »Deutsche Zeitung im Osten« vedno ponavljajoča se rubrika »Kdo ve kaj o...«, v kateri iščejo starši svoje otroke, žene svoje može in moške svoje žene, pretresujoča tožba proti komunističnim morilcem, židovsko-plutokratski zalegi, ki se je hotela kazati svetu kot »civilizatorji« nove Evrope, če ne bi v zadnjem trenutku nastopila nemška vojska v boj proti njenim armadam, da reši Evropo in ves svet pred strašno nesrečo in nepreglednim kaosom in da reši kulturo.

Številka 13 v »knjigovodstvu sestrelitve« Baterijski šef lastnoročno »vknjižuje« na cev tako uspešnega topa.

Po svetu

Berlin. Generalno ravnanje nemških železnic je odredilo, da bodo prostori ob oknih v berlinskih cestnih železnicah poslej rezervirani vojnim po-habljenecem in invalidom.

Istanbul. V mestu Haydin so našli zlato krono in druge dragocene predmete v nekem grobišču, za katerega smatrajo, da je iz trojanske dobe.

Stuttgart. Za novega voditelja nemškega inozemskega instituta v Stuttgartu je bil imenovan dr. H. Rüdiger.

Stockholm. Švedske stranke reda so zahtevale od vlade, naj ukine komunistično stranko.

Madrid. Španija ima po zadnjem ljudskem štetju 25.500.000 prebivalcev. Mesti Madrid in Barcelona imata vsako nad 1 milijon duš, 14 drugih mest pa je takih, ki imajo nad 100.000 prebivalcev.

Bukarest. Po odredbi generala Antonescu objavlja notranje ministrstvo, da bo v primeru sabotažnih dejanj s strani komunistov vsakokrat ustrelenih po 20 židovskih in 5 nežidovskih komunistov.

Bukarest. Kralj Mihael je podelil generalu Antonescu naslov in čin maršala zaradi zaslug, ki jih je pridobil za domovino s tem, da je zmagovito vodil vojno na vzhodu.

Marburg. Točno pred 15 leti so našli v okolici Marburga obešenega J. Hödla. Govorice, da omenjeni ni umrl naravno smrti, so prišle na uho tudi sedanji oslabti, ki je te dni zaprla pokojnikovega sina, ženo in hlapca. Priznali so, da so starca najprej mučili, nato pa obesili, da bi z navideznim samomorom prikrili svoj zločin.

Bukarest. V Rumuniji bodo vse žide v starosti od 18 — 60 let pritegnili k prisilnemu delu. Javiti se morajo pri pristojni policijski oblasti.

Madrid. V Španiji je vzbudilo veliko nezadovoljstvo dejstvo, da so Angleži ustavili in odpeljali v Gibraltar tri španske parnike polne žita. Ladje so plule v Valencio.

Madrid. V navarskih gorah so zadnje čase opazili jate velikanskih kraljevskih orlov. Ti so začeli napadati črede na paši in povročili velikansko škodo. Dosedaj so jih postrelili že kakih dvajset. Pri nekaterih merijo razpeta krila tri metre.

Vichy. Francoska vlada je uvedla strogo cenzuro nad švicarskimi listi, ki prihajajo čez mejo.

Rim. Turkotartari z Urala so imeli v prestolnici Mandžurije Mukdenu shod, na katerem so sprejeli sklep, da se pridružujejo politiki novega reda. Svojo izjavo so poslali nemški, japonski, turški in afganistanski vladi.

Zagreb. V Zagrebu je umrla žena maršala Kvaternika, vojnega ministra in vrhovnega poveljnika vseh hrvatskih oboroženih sil.

Belgrad. Iz raznih srbskih krajev poročajo, da so se na več krajih pojavili organizirani komunisti, ki ropajo med delovnim ljudstvom. Ponekod so se komunisti preoblekli v vojaške uniforme, da bi prevladali erozijske.

Wer kann Auskunft geben?	
Wer kann Nachricht geben über d. am 14. Juni verschickten Vilis Rubis Angaben an die Deutsche Zeitung im Ostland, Riga, Schmiedestr. 29 unter D. 37.	Wer kann Nachricht geben über d. am 14. Juni verschickte Maria Boguslavskis geb. Gilsdin Angaben erbeten an Riga, Lejas Str. 1-4.
Wer kann Nachricht geben über d. am 14. Juni verhafteten und verschickten Laimons und Aina Kalevics Bitte zu benachrichtigen P. A. mentinsch, Riga, Mateusstr. 45-50 oder Angebote an die Deutsche Zeitung im Ostland, Riga, Schmiedestr. 29 unter E. 1-36.	Wer kann Nachricht geben über d. am 14. Juni verschickten Peteris Bakulis Angaben an die Deutsche Zeitung im Ostland, Riga, Schmiedestr. 29 unter E. 38.
Wer könnte Nachricht geben über d. d. Waffenverwalter der ehem. Kriegsschule Anlons Paegle Angaben an Frau Emilie Paegle, Riga, Indrants Str. 24 — 7.	Wer kann Auskunft geben über den Feuerwehrgangestellten Anlons Sirods d. seit dem 27. Juni verschwunden ist. Angaben Artilleriestr. 21-17.
Suche meinen Sohn Leon Grabis 14 Jahre alt, der am 27. Juni 1941 um 7 Uhr abends das Haus verließ und nicht mehr zurückkehrte. Angaben an d. Eltern Wairoga Str. 6-8, Grabis.	Wer kann Nachricht geben über d. am 14. Juni verschickte Lilly Baltiņš geb. Vitoll Angaben, Riga, Säulenstr. 107, W. 11.
Suche den nach Estland vom Dampfer »Riga« verschickten Mechan. Boriss Möllers Zu benachrichtigen seine Frau Wally Möllers, Walgumstr. 16-9.	Wer kann den Aufenthaltsort des Kalistrats Kovalenoks 30 Jahre alt, angeben, der seit dem 27. Juni verschollen ist. Angaben d. E. Kovalenoks, Riga, Schulenstr. 4, W. 15.
Wer kann Auskunft geben über d. am 14. Juni verhafteten und verschickten Karl und Johanna Bersin aus Liebau. Bitte zu benachrichtigen M. Baka, Riga, Marienstr. 132-11.	Wer kann Nachricht geben über d. am 27. Juni von der Arbeitsstelle verschickten Aleksander Karls S. Widass geb. 1921. Bitte zu benachrichtigen d. Angehörigen, Riga, Igdumstr. 22-5, M. Apinis.
Werden am 15. Juni a. c. verschickt. Wer könnte über ihr Schicksal Näheres mitteilen, bitte zu schreiben an L. Balgavics, Riga, Valroga 33.	

V duhu novega časa

Učni tečaj vojaških vodnikov v Kronau

Koncem minulega tedna je povabila štandarta iz Radmannsdorfa — 165 vojaških vodnikov na učni tečaj v Kronau. Kljub hudemu naliču so se povabljeni v polnem številu odzvali. Truppführer Schmölzer je javil v soboto ob 16. uri nastop mož vodji štandarta Obersturmführerju Winklerju. V okviru svojega predavanja je pojasnil Obersturmführer Winkler naloge in cilje moštva in poudaril, da moramo brez ozira na stan in poklic postaviti ljudsko in vojaško sodelovanje.

Predavanju so sledile vojaške vaje pod nemškim poveljstvom, katere so bile z veseljem izvedene. Po skupni večerji smo zaključili dan z pevsko učno uro.

V nedeljo smo z veselim jutranjim športom ob 6. uri zjutraj nastopili službo. Po zajtrku je prevzel poveljstvo nad tečajem O.st.f. Macher in je nam z desetimi možmi dejansko predložil vzorno ekserciranje onih mož, ki so se udeležili tečaja v Roitsch-Sauerbrunn. Nato je sledil propagandni pohod skozi vas Kronau. Raz vseh hiš so bile izobešene zastave z kljukastim križem. Petje bojnih pesmi in koračnic, ki so donele iz močnih grl v mlado jutro je privabilo navdušeno prebivalstvo na vrata in okna. Z lesketajočimi očmi in navdušenjem so bili pozdravljeni strumni možje kot znanilci nove dobe.

Tečaj je bil popoldne zaključen z vaji in predavanjem na moštvo.

Iz naše domovine

»NAM SE GODI DOBRO«

Tako je pisal kmetič iz okolice Vellesa svoji v Krainburgu službujoči hčerki. Na malem posestvu je živel do sedaj v skromnih razmerah. Komaj da je mogel rediti kravico in nekaj prašičev. Podpirati sta ga morali njegovi hčerki od svojega zaslužka. Očetovi posrtnski zaslužki, če jih je sploh mogel dobiti so bili pičli — 24 dinarjev na dan. Zdaj zasluži pri cestnem delu 80 din, torej več kot trikrat toliko. Zato upravičeno piše v omenjenem pismu: »Zdaj se nam godi že tako dobro, da si vse lahko kupujemo. Tvoje in sestrine podpore ne potrebujemo več.« Kmet je celo že v stanu, da nabavi hčerki, ki se je pred kratkim omožila, lepo bačo.

Tako so se v kratkem času zboljšale razmere.

ZAHVALA

južnih Korošcev Salzburganom.

S posredovanjem N.S. učiteljskega združenja so bili v juliju tudi učitelji iz Salzburga poslani na Gorenjsko, da so poučevali prebivalstvo v nemščini. Zahvalna pisma, ki prihajajo raznim učiteljem iz gorenjskih krajev pričajo o hvaležnosti južnih Korošcev za uk, ki so ga prejeli od učiteljev.

Jako dobra letina čebule. Ogrska čebulna letina obljublja letos izredno velik pridelek, od katerega bo morala Ogrska oddati zunanjemu trgu približno 30 milijonov kilogramov.

Kakor je znano, bo Nemčija od te količine kupila eno tretjino.

ORGANIZACIJA TODT V
KRAINBURGU

Organizacija Todt v okrožju Krainburg neumorno dela, da popravi mostove in ceste, ki so jih Srbi v svoji uničevalnosti razrušili ali pokvarili. Pa tudi ostale ceste so bile v slabem stanju vsled zanemarjanja in zelo velikega prometa. Pod stavbnim vodstvom inž. Schärfla so delavci razširili, z gramozom posuli, asfaltirali ter sploh uredili ceste v izmeri 1.500.000 m². Razstreljeni mostovi so deloma popravljeni, čisto na novo pa je zgrajenih 11 pomožnih mostov s 16 tonami nosilnosti. Skupna dolžina teh mostov znaša 460 m. Dela se pošteno nadaljujejo in bodo vse poškodbe kmalu popravljene.

NSV PRINAŠA POMOČ

Assling. Urad za socialno skrbstvo je razdelil te dni med potrebno prebival-

stvo 190 kg ječmenčka, 384 kg fižola, 50 kg soli in 95 kg sladkorja. Oslabovanih je bilo 277 oseb; seveda so imele prednost velike družine, ki trpijo pomanjkanje brez svoje krivde in so naklonjeni novemu redu.

Krainburg. (Železniška proga Krainburg—Klagenfurt zopet odprta.) V četrtek, dne 28. avgusta, je došel po dolgem prestanku prvi vlak iz Asslinga v Krainburg. Na progi Ljubljana—Klagenfurt je zdaj zopet redni železniški promet, kar je vsemu prebivalstvu v veliko zadovoljstvo. V smeri Klagenfurt vozijo dnevno štirje vlaki. Tako je zdaj zopet vzpostavljena dolgo pretrgana železniška zveza.

Assling. (Novi otroški vrtec.) NSV namerava ustanoviti več otroških vrtcev. Pripravljalna dela so v polnem teku. Najprej bodo otvorili otroška vrtca v Karner-Vellachu (Koroška Bela) in v Asslingu, pozneje pride na vrsto še otroški vrtec v Birnbauu (Hrušica). S tem bo omogočena vzgoja otrok v nemškem duhu že v predšolski dobi.

Assling. (Mriča so spoznali.) Ze pred tedni so našli v gozdu pri Asslingu mrtvo moško truplo. Kakor se zdaj dognali, gre za 60-letnega delavca Mat. Belerja, ki ga pogrešajo od pomladi 1940.

Assling. (Kärntner Volksbund.) Ožji delovni odbor je imel že več sestankov, pri katerih je določil okrajni vodja Oberwinkler posamezne opravilne. Vse obsežno področje tukajšnje podružnice je razdeljeno na 90 manjših skupin (Block) v 15 celicah (15 Zellen). Ena skupina obsega 150 in več ljudi.

K podružnici spadajo Assling, Jauerburg, Heiligenkreuz b. Assling, Birnbauu. Pred kratkim je sklical podružnični vodja Krassnig skupinske in celične voditelje k posvetovanju ter jim razlagal pomen in smoter K.V.; dal jim je tudi navodila, kako naj se izpolnijo vprašalne pole in sprejemni (predlagalni) listi.

Assling. (Razne nezgode.) V zadnjem času so se pripetile v delavnicah KID nezgode, pri katerih je dobilo več delavcev lažje poškodbe. Tako so bile prizadejane Albertu Lachu pri napolnjevanju karbidne svetilke opekline na glavi in na desni roki, J. Kobentar je utrpel opekline p iskajočem plamenu, J. Rossmann si je zlomil ključnico in Leop. Pristov je bil ranjen na glavi.

Prebivalstvu!

Nadaljujejo se strahopetni morilski napadi na mirno prebivalstvo. Zopet so morali nedolžni ljudje po nepotrebnem žrtvovati svoje življenje.

Ti napadi so le mogoči, ker dobijo strahopetni morilci pomoč od prebivalstva. Tako se je jasno dognalo, da prebivalstvo podpira tolpe s tem, da jih vzame pod streho, jim daje živila in obvestila.

Radi tega sem primoran k najstrožjim ukrepom, ki bodo

vsemu prebivalstvu prizadejali neizrečno gorje in zadeli tudi nedolžne. Kriv tega je vsakdo, ki ne posega najodločneje, da se ti brezobzirni umori ne preprečijo.

Kdor torej hoče v zadnji uri od te dežele odvrniti še večje gorje, naj nujno pripomore, da se napravi konec delovanju teh neodgovornih elementov.

Načelnik civilne uprave:
Kutschera.

Načelnik civilne uprave je obiskal šole

Pred kratkim je obiskal načelnik civilne uprave na večjem preglednem potovanju nekaj šol na južnem Koroškem, da bi se udeležili nemškega pouka. Naša slika kaže nadomestnega gauleiterja Frana Kutschera v pogovoru z otroci osnovne šole v Viganu.

Littal. (Prvo zborovanje požarne brambce.) Pred kratkim je bilo prvo zborovanje novourejene požarne brambce. Navzočih je bilo 85 mož, večinoma starih gasilcev. Udeležili so se ga tudi župan inž. Puschmann, krajevni vodja Rohm in okrajni vodja gasilstva mag. G. Brilli. Župan je zbranim gasilcem obrazložil njih pravice in dolžnosti ter jih pozval k sodelovanju.

Elsner. (Filmske predstave.) Vdružit nas je posetil pred kratkim filmski voz. Vsi smo ga bili veseli. Kinodvorana, v kateri je prostora za 400 ljudi, je bila pri obeh predstavah prenapolnjena. Tedenski pregled je izzval veliko navdušenje, pa tudi film »Der Edelweisskönig« (kralj planik) je bil zelo zanimiv.

Stein. (Nesreča v planinah.) J. Kos, nameščenec v Miessu, je napravil izlet v Kamniške planine. Na snežišču Skute mu je spodrsnilo in je padel v 15 metrov globoko. Pri padcu se je hudo poškodoval. Prvo pomoč so mu nudila dva tovariša. Telefonično poklicano reševalno moštvo iz Celja je prepeljalo ponesrečenca v bolnišnico.

Wocheiner-Feistritz. (Podružnica Kärntner Volksbunda je bila tu ustanovljena po daljših pripravah. V to svrhu se je mudil pri nas okrajni vodja Oberwinkler, ki je poveril vodstvo podružnice obč. tajniku H. Fermu.

Radmannsdorf. Prvo mladinsko zborovanje v okviru Kärntner Volksbunda je bilo nedavno. Nastopilo je 68 mladeničev v starosti od 14 do 18 let. Zborovanju sta prisostvovala tudi politični komisar dr. Doujak in okrajni vodja Oberwinkler. Bannführer Rauter je govoril o velikih nalogah južnokoroške mladine, ki je lahko pomembna, da je našla v Veliki Nemčiji novo domovino in lepšo bodočnost. 20 mladeničev je bilo izbranih za tritedensko šolanje na gradu Landskron v stari Koroški, 20 pa se jih je javilo prostovoljno za poznejše šolanje v oktobru.

Obertuheim (Zgornji Tuhinj). Ocenjevanje bikov.) Odkar je Gorenjska zasedena ozemlje, se je te dni vrnilo

pri nas prvo ocenjevanje bikov. Prigrali so 13 bikov, dobro oceno je dobilo samo 6. Za vzrejo plemenske živine se v bivši Jugoslaviji niso mnogo brigali, zato bo treba za pospeševanje in povzdigo te panoge mnogo dela in truda. Razveseljivo je, da kažejo kmetje dobro voljo za sodelovanje.

Kreuz bei Neumarkt. (Razno.) Pri posestniku Gašperju je nastal požar v kozolecu. Škoda je precejšnja, ker je bilo ravno po žetvi. Ogenj so zanetili otroci. Starši, pazite na svoje otroke, da ne bo takih primerov. — Druga skupina nemških učiteljic nas je zapustila. Slovo je bilo prisrčno. G. župan se je v lepem govoru zahvalil učnim močem za njih požrtvovalnost in trud. Zbrani učenci, odrasli in mlajši, so zapeli par lepih pesmi, ki so se jih naučili v tako kratkem času. Otroci so podarili ljubljene učiteljicam cvetja i. dr. S solzami v očeh smo se poslovili. Želimo, da bi se skoro povrnila in ostale stalno med nami. — V nedeljo, dne 24. avgusta, je gostoval pri nas zvočni kino iz Klagenfurta. Prostorna dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Ljudje so z zanimanjem gledali prizore z vzhodnega bojišča, kjer se bori za blagobit cele Evrope naša hrabra in nepremagljiva vojska proti boljševikom. Veseli film »Der Herr im Hause« (gospodar v hiši) je vzbudil mnogo smeha. Splošna želja je, da nas kino večkrat obišče. — V Kärntner Volksbund se je vpisalo 98% vsega prebivalstva. To je vsekakor lep uspeh.

Laak. (Smrtna nesreča.) 30. avgusta v dopoldanskih urah so našli 22-letnega neoženjenega tesarja Jakoba Tršana iz Hraš pri Flödnigu na svojem delovnem mestu v Laaku mrtvega. Preiskava je ugotovila, da je Tršan spodrsnil, ko je polagal hlode med prvim nadstropjem in podstrešjem in padel 6 metrov globoko. Pri tem si je zlomil vrat ter bil na mestu mrtve. Dogodek se je izvršil neopaženo, ker se je ponesrečenec nahajal sam na delovnem mestu.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

KAZEN ZA UMOR

Dne 1. septembra 1941 je bil pri Domschal-ah ustreljen Ivan Sutte, pomožni carinski asistent. V osvetlo za to hudodelstvo so bili danes na licu mesta ustreljeni 1. 34-letni pomožni delavec Dragar Lorenc v Podgoritz-i, 2. 44-letni pomožni delavec Kos Franc v Zalog-u, 3. 46-letni pomožni delavec Sparovic Peter v Primskau-u, 4. 28-letni skladiščni delavec Korošec Andrej v Domschal-ah, 5. 28-letni slikar Golob Franc v Unterdrauburg-u, 6. 19-letni klepar Slemnig Oskar v Windischgraz-u, 7. 29-letni rudarski tehnik Hrovat Ferdinand v Münkendorf-u, 8. 28-letni pomožni delavec Korošec Pavel v Krahsen-u, 9. 20-letni dijak Pirnat Mirko v Jarsch-ah, 10. 19-letni kovač Vertnik Ludovik v Maria-Rast-u, ki so se dokazano udeležili komunističnih nasilnih dejanj.

Spoštovanim čitateljem

Karawanken-Bote

sporočamo, da bo naš list

od 1. oktobra 1941

dalje izhajal

dvakrat na teden,

in sicer v sredo in soboto

Uprava

Karawanken-Bote

Dr. F. J. Lukša:

Ausschneiden! Aufheben! — Izkrežiti! Shraniti!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

7. LEKCIJA.

Rešitev naloge:

- I. 1. April, Juni, September und November haben 30 Tage. 2. Jänner, März, Mai, Juli, August, Oktober und Dezember haben 31 Tage. 3. Februar hat nur 28 oder 29 Tage. 4. Der Großglockner ist fast 4000 m hoch. 5. Klagenfurt hat ungefähr 60.000 Einwohner. 6. Heute ist... 7. Wir haben jetzt Sommer. 8. Das Gras ist grün. 9. Der Zucker ist süß. 10. Klagenfurt ist eine Hauptstadt. 11. Villach ist eine Stadt. 12. Kärnten ist ein Gau. 13. St. Anna ist ein Dorf. 14. Der Winter ist kalt. 15. Der Sommer ist warm. 16. Die Kirsche ist rot, rund und süß. 17. Der Monat Mai hat 30 Tage. 18. Die Fliege ist lästig. 19. Villach ist in Kärnten. 20. Der Loibl ist ein Paß.
- II. Drei Uhr achtundzwanzig, vier Uhr fünfundvierzig (drei Viertel fünf). Sechs Uhr, neun Uhr dreißig (halb zehn), zehn Uhr fünfzehn (ein Viertel nach zehn), neunzehn Uhr fünfzig, zweiundzwanzig Uhr dreiundfünfzig.
- III. Kakšen sladoled je to? To je čokoladni sladoled. Je dober? Da, on je izvrsten. Kje so sedaj Vaši sinovi? Oni so v Berlinu. In Vaša hčer? Moja hčer je na Dunaju. Natakara, prosim steklenico piva! Žal, danes ni piva. Kakšna vročina je danes? Gotovo ima 30°. Jed je žal že mrzla. Je tudi že zelo pozno. Koliko je ura? 21 h 30. Že imate vozno karto? Da, hvala, imam vse. Vlak proti Krainburgu nima nobene zamude. Kje je Vaša prepustnica? Tu je. Katero številko ima? Ima številko 12821.

Pravilni glagol.

Gegenwart (sedanjost)

kaufen — kupiti
ich kauf-e — jaz kupim
du kauf-st — ti kupiš
er, si, es, man kauf-t — on, ona, ono, se kupi

wir kauf-en — mi kupimo
ihr kauf-t — vi kupite
sie kauf-en — oni kupijo

V vprašanju se izvrši preobrazba:

kaufe ich — kupim jaz
kaufst du — kupiš ti
kauft er — kupi on itd.

Direktni govor:

Sie kaufen — Vi kupite (stvarnost)
kaufen Sie? — kupite Vi? (vprašanje)
kaufen Sie! — kupite Vi! (poziv, ukaz).

Pomni: Glagoli, ki se uporabljajo na ta način so pravilni, nepravilni se bodo v tečaju vedno posebno omenili.

Übungssätze: Mein Bruder ist Kaufmann. Sein Geschäft ist von 8—12 h und von 14—18 h offen. Er hat eine Lebensmittelhandlung. Er verkauft alles: Öl, Essig, Eier, Mehl, Konserven, Zucker, Reis, Fett, Salz, Rum und Gewürze. Bitte zwei Ansichtskarten von Veldes. Was kostet das Stück? 10 Pfennig. Das macht also 20 Pfennig. Danke sehr. Warum lachen Sie? Ich lache gerne. Was kostet dieses Buch? 3,70 RM. Das ist nicht teuer. Der Bäcker verkauft Brot, Semmeln, Mehl und Germ. Der Fleischhauer verkauft Fleisch und Würste. Spielen Sie Schach? Nein leider, Schach spiele ich nicht aber ich spiele Karten. Meine Schwester spielt Klavier und mein Bruder spielt Violine. Hier ist ein Billard. Spielen wir eine Partie! Mein Freund trinkt zuviel Alkohol. Schreibt ihre Füllfeder gut? Sie schreibt leider sehr schlecht. Meine Uhr geht genau. Was schreiben Sie? Ich mache nur eine Notiz. Trinken Sie noch etwas? Nein, ich trinke nichts mehr, ich habe schon genug. Gut, zahlen wir und gehen wir! Wie geht es, Herr Maier? Danke, ganz gut. Wie ist das Wetter heute? Das Wetter ist heute sehr schlecht, es regnet. Es ist kühl, bitte schließen Sie das Fenster. Rauchen Sie? Leider nein, Was heißt leider? Sagen Sie lieber Gott sei

dank! Eine Zigarette gefällig? Bitte sehr. Haben Sie Feuer? Hier sind Zündhölzer und hier ist mein Feuerzeug. Fräulein Lotte, warum kommen Sie zu spät? Entschuldigen Sie, Herr Chef aber meine Uhr geht zu spät. Gut, aber morgen kommen Sie pünktlich! Wie schmeckt die Schokolade? Ausgezeichnet! Was bringt dieses Lastauto? Eine Tonne Koks. Was ist Ihr Mann? Er ist ein Kaufmann. Ich brauche kein Holz und keine Kohlen, ich koche mit Gas und heize elektrisch.

Aufgabe:

- I. 1. Ein Knopf kostet 6 Pfg. Was kosten 12 Knöpfe?
2. Eine Frau kauft 12 Taschentücher für 7,20 RM. Was kostet ein Taschentuch?
3. Ein Liter Wein kostet 1,20 RM. Was kosten 4 Liter?
4. Herr Maier verbraucht täglich 4,30 RM. Wieviel verbraucht er wöchentlich, monatlich, jährlich?
5. Was kosten 10 Memphis?
6. Wann öffnen die Geschäfte?
7. Wann schließen die Geschäfte?
- II. Prestavi v slovenščino: Verzeihung, ist dieser Platz frei? Nein, leider, dieser Platz ist besetzt aber hier ist noch ein Platz frei. Kellner, bitte eine Suppe! Haben Sie heute Zeit? Leider ich habe heute keine Zeit. Der Aufenthalt hier ist sehr lang. Wir haben schon 20 Minuten verspätung. Ich rufe die Kellnerin und Zahle. Was kostet ein Mittagessen? Eine Reichsmark. Rauchen Sie nicht mehr? Nein. Seit wann? Seit gestern. Tanzen Sie gerne? Ja, ich tanze sehr gerne, besonders Walzer.
- III. Postavi glagola »schreiben« in »rauchen« v sedanji čas.

Wörter

Alkohol (m) — alkohol
Ansichtskarte (w) — razglednica
Aufenthalt (m) — bivanje, zadržanje
Chef (m) — šef, ravnatelj
besetzt — zaseden, -a, -o
Billard (s) — biljard
brauchen — rabiti
bringen — prinesiti
Brot (s) — kruh
Ei (s) — jajce
elektrisch — električno
entschuldigen — oprostiti
Essig (m) — kis
etwas — nekaj
Fett (s) — mast
Feuer (s) — ogenj
Feuerzeug (s) — vžigalnik
Fleisch (s) — meso
Fleischhauer (m) — mesar
Füllfeder (w) — nalivno pero
Gas (s) — plin
gefällig — prosim, na razpolago
Germ (w) — kvas
gerne — rad, -a, -o
Geschäft (s) — trgovina
gestern — včeraj
gehen — iti
Gewürz (s) — dišava
Gott sei dank! — hvala Bogu!
heizen — kuriti
jährlich — letno
Karte (w) — karta
kaufen — kupiti
Klavier (s) — klavir
Knopf (m) — gumb
kochen — kuhati
Kohle (w) — premog
Koks (m) — koks
kommen — priti
Konserve (w) — konzerva
kosten — stati
kühl — hladen, -a, -o
lachen — smejati
Lastauto (s) — tovorni avto
Lebensmittelhandlung (w) — trgovina z mešanim blagom
Lotte (w) — Lote (krstno ime)
machen — storiti
Mehl (s) — moka
mehr — več
Mittagessen (s) — kosilo
monatlich — mesečno
nichts — nič
Notiz (w) — beležka

Zverinski umor v Kaunzu blizu Griffena

Najdba umorjene žene in petih otrok — Morilec še ni prijet

Griffen. V vasi Kaunz blizu Griffena (stara Koroška) so odkrili v soboto dopoldne grozen zločin. Jos. Kucher, pastorek zasebnice Urše Werschieng-ove, katere mož je že eno leto v vojni službi, je prišel v soboto opoldne domov. Ker je bila samotno ob gozdnem robu ležeča kajza zaprta, je popravil pred hišo svoje kolo. Ko se je nazadnje naveličal čakanja, je prerezal vrv, s katero so bila vrata privezana, in vstopil. Nič hudega slutecemu fantu se je nudił strašen pogled. Mačeho in troje njenih otrok je našel v mlaki krvi mrtve v postelji

odnosno na tleh. Hitro obveščeni oроžniki so preiskali vso okolico in našli v kolnici grozno razmrvarjeni trupli ostalih dveh otrok umorjene žene.

Kakor domnevajo, je neznan storilec spečo ženo in otroke ubil z oklestkom, ki so ga našli v kajzi. Razen tega je zverinski morilec prerezal svojim žrtvam vrat. 16-letna Katarina Werschnig, šesti otrok umorjene žene, je ostala edina pri življenju; služi namreč v sosesčini in ni spala pri materi.

Do zdaj se še ne ve, kdo je zločinec in kaj je vzrok groznega dejanja.

— 000 —

Iz naše domovine

(Nadaljevanje s 3. strani.)

KOVINSKO GOSPODARSTVO NA JUŽ. KOROŠKEM.

V osvobojenih južno vzhodnih pokrajinah (dol Štajerska in juž. Koroška) sedaj še ne velja določilo državnega urada za kovine. Za enkrat morajo biti nujno izvedene prehodne odredbe, ki naj bi v kovinsko gospodarskem oziru skladno z Rajhom preskrbovale ta področja.

Zato je predvideno sledeče:

Vsaka na Dol. Štajerskem in juž. Koroškem obstoječa firma, ki želi dobaviti kovine in kovinske izdelke iz Rajha, predloži svoje zahtevke z izdatno utemeljitvijo posredovalnemu uradu gospodarske komore »Südmark«. Ta preiskusi če ustreza naročilo izdelkov gospodarskim in tehničnim potrebam z ozirom na vojno stanje; preiskusi tudi ako je taka oskrba izdelkov nevarna lastnemu ozemlju in ali je vsled tega mogoča. Ako izpade ta preiskušnja potrdilno, tedaj podeli posredovalni urad tozadevno pismeno dovoljenje z natančno oznako naročila in ga na kratko utemelji. Ako je preiskušnja negativna, se izdajanje zadevnega dovoljenja zavrne.

Firma kot naročnik iz Juž. Koroške priloži svojemu naročilu na dobaviteljico v Rajhu potrdilo, ki ga prejme od posredovalnega urada. Dobaviteljica (firma) v Rajhu porabi to potrdilo v podkrepitev utemeljitve svojega predloga pri državnem uradu za kovine v svrhu izdaje izvoznega dovoljenja, prekomerne uporabe in podobno, pač kakršen je predmet in položaj posameznega slučaja.

Assling. (Propagandno delovanje K.V.) Po zvočniku ob domu K. V. razglašajo vsak večer od 18. — 18.30 poročila vrhovnega vojnega poveljstva in druge novice. Vmes se slišijo koračnice in popevke. Večer za večerom je mnogo poslušalcev, ki se zanimajo za najnovejše dogodke. Na velikem zemljevidu lahko vsakdo zasleduje nevzdržno napredovanje naših zmagovitih čet. Razobešana je tudi vprašalna pola za

öffnen — odpreti
öl (s) — olje
Partie (w) — partija
Platz (s) — prostor
regnen — deževati
Reis (s) — riž
rufen — klicati
Rum (m) — rum
Salz (s) — sol
Schach (s) — šah
schließen — zapreti (vrata)
schmecken — tekniiti
schreiben — pisati
seit — od
Semmel (w) — žemlja
spielen — igrati
Stück (s) — kos
Suppe (w) — juha
tanzen — plesati
täglich — dnevno
Tonne (w) — tona, stot
trinken — piti
verbrauchen — porabiti
verkaufen — prodati
Violine (w) — violina
von — bis — od — do
wann — kdaj
Walzer (m) — valček
wöchentlich — tedensko
zahlen — plačati

članstvo pri K. V., iz katere je razvidno, kako jo je treba izpolniti.

Neumarkt. Avtobusna proga Neumarkt-Radmannsdorf-Veldes je bila otvorjena dne 25. avgusta.

Pölland (Poljane) bei Laak. (To in o n o.) Tudi pri nas imamo organizirano podružnico Kärntner Volksbunda. Število priglasičenih članov je precejšnje, vendar bi bilo lahko še večje, če bi se bile že od začetka vpisovale tudi ženske za člane. — Izpolnjevanje vprašalnih pol za članstvo pri K. V. se bliža svojemu koncu. Težkoče pa povzročajo tisti, ki mislijo, da so s samo prijavo že vse opravili. — Tečaji za priučitev nemščine so se dobro obnesli. Ne bo dolgo, pa bomo vsi nemško govorili, seveda, če se bomo tudi v bodoče tako pridno učili kakor smo se doslej. — Pri nas je vsepovsod velika delavnost: dela se to, popravlja drugo, preureja ono itd., tako da o brezposelnosti sploh več govora ni. Ali je bilo poprej tako? Tudi tistih par delomrznih, ki jih še imamo, bo moralo prijeti za delo; to zahteva novi red, kateremu se morajo podvreči vsi brez izjeme. — »Karawanken-Bote« je pri nas vedno bolj priljubljen, saj je list res zanimiv in poučen; posebno dobro služijo ljudem nemške lekcije.

Krainburg. (Prvo mladinsko zborovanje.) Pretelko nedeljo je sklical v okviru Koroške narodne zveze — gospod Bannführer Rauter mladence v starosti od 14 do 18 let na športnem prostoru k prvemu mladinskemu zborovanju.

Po poučnem predavanju, zadevajočem šolanje vodnikov mladine se je prijavilo 50 navdušenih mladencev v »Jugendführer« šolo, kateri odidejo postopoma v Landskron na 3 tedensko šolanje. Od tam prinese naši mladini novih smernic, ki so potrebne za novi državni red.

Krainburg. (Izgradnja mesta.) V teku par mesecev se je pod nemško upravo že mnogo storilo za mesto Krainburg, ki je naravno središče zasedenega ozemlja. Mesto takorekoč obnavlja svoje lice po zaslugi političnega komisarja dr. Skalka in občinskega komisarja dr. Markgrafa. V mestni hiši je na delu še več obrtnikov, ki bodo hišo prenovili. Izpolnitev lesenega mostu čez Savo je poverjena organizaciji Todt. Napredovala je tudi gradnja javnega kopališča, ki je bilo sredi avgusta že odprto in ga ob vročih dnevih obiskuje do 800 kopalcev. Zgrajenih bo več velikih cest, tudi pot do romantične rebri Kokre bo urejena. Prejšnji ulični napis so odstranjeni in nadomeščeni z nemškimi. Urejeno bo novo otroško igrišče. Po načrtu je mnogo hiš enotno prepleksanih. Izpremenjena sta okrogli stolp na trgu Adolfa Hitlerja in stolp pri cerkvi na Pungratu, ker sta kazila mestno lice.

Ker bo gimnazijsko poslopje služilo kot dijaški dom za učiteljske, bo treba zgraditi novo višjo šolo (Oberschule). V načrtu je tudi obrtna nadaljevalna šola in bolnišnica. Mestu Krainburg se odpira potemtakem lepa bodočnost.

Radmannsdorf. (Obratni zborovanje.) Stavbno podjetje Schlie, ki je prevzelo gradnjo predora oziroma popravna dela, in mestni župan sta sklicala vsak posebej svoje delavce in nameščence k zborovanju. Potek je dokazal, da vlada zdaj duh skupnosti in tovarštva med delodajalci in delojemalci.

USA. Vohunska centrala v Zagrebu

Zagreb, 5. septembra. Hrvaška vlada je zaprla 22. julija severoameriški konzulat. Zaplenjen je bil obsežni material, ki jasno dokazuje, da so severoameriške oblasti delovale popolnoma protinevtralnno. Hrvaško zunanje ministrstvo je priobčilo ves material s fotografičnimi dokumenti.

Severoameriški generalni konzul se je bavil večinoma s političnimi poročili, zlasti v nemških skupinah in o jugoslovanskem tisku. Vsa njegova delavnost je bila naperjena proti osnim silam. Tako mu je naročil državni tajnik Sev. am. gen. konzulat je že leta 1937 računal z jugoslovansko in evropsko vojno. Tajni material iz leta 1939 so po ustanovitvi hrvaške države sežgali — vendar osvetljujejo ostanki v zadostni meri čudne odnose se v. am. gen. konzula in delovanje angleškega konzula.

Sev. am. g. konzul Meiley se je trajno posluževal tajnega radio oddajnika, ki se je nahajal v nekem avtomobilu »ne deželi — na mirnem prostoru«, in sicer še 10. aprila 1941. Cela vrsta

zaupnih mož je bila zaposlena od s. a. g. konzulata, poizvedovali so o vojaških in političnih dogodkih in o tem obvestili konzulat, tako n. pr. o jugoslovanskih zalogah gonilnih snovi o številu letal. Sev. am. poslaniku v Belgradu so javili, da ima eden izmed kolegov — očitno angleški konzul Rapp — plačano politično poročevalsko službo, ki oskrbuje Sev. Ameriko z informacijami. Sodelovanje med Meilejem in Rappom je bilo torej obojestransko.

Meiley je povedal, da ga je Rapp naprosil, naj podpiše ponarejene državne listine in še 5. maja 1941 opozarja Hull brzojavnim potom Meiley-u na razne jugoslovanske emigrante, kakor na nekdanjega ministra Sutey-a in ravnatelja Kruječiva.

Ves material je dokaz intenzivnega političnega delovanja sev. am. gen. konzulata v Zagrebu proti Nemčiji in Italiji; sam konzul priznava, da je vsled tega delovanja zanemarjal svoje prave konzularne posle.

Gospodarski pregled

UGODEN RAZVOJ DAVČNIH DOHODKOV

Državni tajnik nemškega finančnega ministrstva, Fritz Reinhardt, poroča v listu »Deutsche Steuerzeitung« o razvoju davčnih dohodkov v Nemčiji. V računskem letu 1940 so znašali dohodki 27,7 milijard mark, za leto 1941 pa pričakujejo po približnih cenitvah, da bodo znašali 30 milijard mark. Na ta način bo navzlic vojni ohranjen red v nemškem gospodarstvu. Pri tej priložnosti omenja državni tajnik tudi lažne govorice, češ da bo država zahtevala od dajave premožaja in da bo zasegla hranilne vloge; Reinhardt povdarja, da so vse te govorice neosnovane in izmišljene.

Letošnji pridelek žita v Evropi. Računa se, da znaša letošnji evropski (brez Sovjetske zveze) pridelek pšenice 43 milijonov ton, torej je pridelek za 6 milijonov ton večji kakor lansko leto. Rž je v splošnem še bolj uspela kakor pšenica.

PO NEMŠKEM VZGLEDU

Preureditev delovnega prava na Hrvaškem. Za vse delovne sile bo ustvarjeno enotno zastopstvo. Zasebnih delovnih posredovalnic ne bo več, nadomestili jih bodo izključno državni delovni uradi. Sploh bo prevzela država ves delovni trg v svoje roke, nadzorovala bo mezde in plače ter skrbela za strokovno izobrazbo delavstva. Za zgled vsej osnovi delovnega prava bodo služile nemške ustanove. Nekateri hrvatski strokovnjaki so že odpotovali v Nemčijo, da prouče tamošnje delovno pravo.

Novo glede na odpoved in plačilo. Nove določbe delovnega prava so stopile s 1. avgustom v veljavo na zasedenem ozemlju. Najvažnejše so: Nihče ne sme protipravno, to je brez opravičenega razloga, izostati od dela. Doslej za to ni

bilo kazni. Drugo novo določilo je: kazneni grozi vsakemu, ki moti mir v podjetju, zlasti takrat, če to dela z vidnim namenom, da bi tako razdril delovno razmerje. Pod tem niso mišljene razne malenkosti, ampak le težji primeri. Glede podkupovanja velja, da je kazniv tako vodja podjetja, kakor vsak član, ki zahteva ali si da obljubi nesorazmerno plačilo.

★

Nemški sladkor za Grčijo. Pogajanja med grškim gospodarskim ministrom in nemškimi zasedbenimi oblastmi so dovedle do sklepa, da bo Nemčija dobavila Grčiji proti plačilu v kliringu 300 vagonov sladkorja.

Nemško posojilo Rumuniji. Rumunska vlada je razpisala veliko notranje posojilo za obnovo zasedenih pokrajin, zlasti za zopet priključeno Besarabijo. Ker pa Rumunija sama ne bo mogla na domačem trgu kriti vseh izdatkov, se je obrnila na Nemčijo za posojilo. Zdaj so v teku pogajanja zaradi posojila.

Tobačni nakupi. V Dubrovniku (Ragusa) je sklenilo nemško trgovinsko odposlanstvo dogovor za dobavo dveh milijonov kilogramov tobaka.

Razno

ZENSKI PARADIZ

Po podatkih zadnjega ljudskega štetja je bilo v neki pokrajini na področju Panamskega prekopa 27.000 moških in samo 6000 žensk belega plemena. Na otokih Samoa v Tihem oceanu živi 200 belokožcev in 100 žensk, na Havajskih otokih 400.000 moških in 65.000 žensk, na polotoku Aljaska pa je žensk približno polovico manj kot moških. Ženske imajo potem takem v teh deželah res dosti izbire in se jim ni treba bati, da bi ostale samice.

POZOR!

VRTNARJI POLJEDELCI!

Stalen nakup vseh vrst

sadjia in zelenjave

po dnevnih proizvodnih cenah za prvovrstno blago

Priporočamo se za ponudbe

HANS HINTERMANN & SOHN

SADJE, ZELENJAVA, JUŽNO SADJE

Veletrgovina

Krainburg - Postgasse 5

Herrenhüte

JOHANN JANZ

Moški klobuki

JOHANN JANZ
Sprejemajo se klobuki v popravilo.

KRAINBURG

FRANZ BERLITSCH
mechan. Werkstätte
Zwischenwässern

DAMEN- UND HERREN-MODE LEDERTASCHEN

JOHANN WENDLING
KRAINBURG

Janeschitsch Anton
Schuhwarenhandlung

Stein, Schutt 52

ACHTUNG!

GÄRTNER UND LANDWIRTE!

Wir sind stets Käufer aller Arten

Obst und Gemüse

zu den jeweiligen Erzeugerpreisen für erstklassige Ware

Wir erbitten Ihr Anbot

HANS HINTERMANN & SOHN

OBST, GEMÜSE, SÜDFRÜCHTE

Grosshandel

Krainburg - Postgasse 5

Gummistempel
Siegelmarken - Emailschilder

liefert rasch und sauber

Theodor Rabitsch, St. Veit a. d. Save

HOTEL KRONE - LAAK

ausgezeichnete Küche
gute Getränke

Es empfiehlt sich der Hotellier

Lackfabrik Ludwig

AKTIENGESELLSCHAFT

Domschale

Marx

KETTENFABRIK A. G.

Landwirtschaftliche, Technische - Ketten, Pflüge und deren Bestandteile.

in Lees

HUTFABRIK SESIR A. G.

Herrn Haar-Velours Hüte
LAAK - SÜDKÄRNTEN

Fernruf 11

ROSSHAARSPINNEREI „KNIFITZ“

Inhaber

C. SCHIFFRER
Straschische — Krainburg

Gegründet 1829 — Telef. Nr. 2, Straschische

Izdelovanje higiensko očiščene in sterilizirane na pari 1150 C spredene žime.

STRASCHISCHE 152**Unser Rosshaar** ist hygienisch gereinigt, bei 115°C sterilisiert geruchlos, Fett-Ferment frei u. mit der Schutzplombe versehen**Naša žima** je higiensko očiščena, pri 115°C sterilizirana, je brez duha, maščobe in fermentov — ter zaščitena z varstveno znamko**ROSSHAAR-FABRIK**Genossenschaft zur Verarbeitung von Tierhaaren: reg. Gen. m. b. H.
Straschische bei Krainburg**Mali oglasi****Krojaški vajenec**

z dveletnim učenjem in dovršeno obrtno šolo v Ljubljani, išče mojstra takoj, s hrano in stanovanjem v hiši.

Alfonz Tomaschewitsch
St. Veit a/d Save No. 48**Pozor!**

V nedeljo, dne 7. septembra prodam več vrat in peči.

Zglasiti pri hišniku Semenu v gimnaziji v Krainburgu od 7. do 10. ure.

Grauguss und andere Metallgüsse prompt und sauber von der Eisengiesserei

GLOCKE

St. Veit a/Save tel. 728

H. HEINRICHAR**HOLZINDUSTRIE**

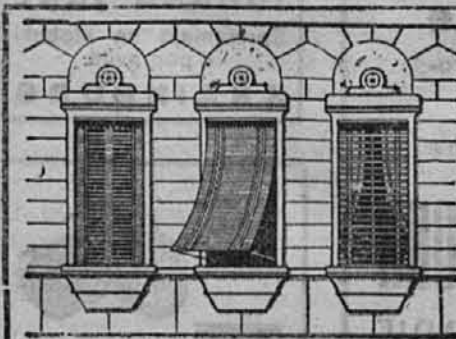
A. G.

SÜDKÄRNTEN**LAACK****IZDELOVANJE HARMONIK****Jos. Fleiss**
ST. VEIT a. Save (Poštno ležaje)**S. N. Kozeli**

Manufaktur, Galanterie u. Lebensmittel

Laak, Südkärnten**Dipl. Ing. ADOLF RAUBAL****UNTERNEHMUNG
I. BAUMEISTER
u. INGENIEURARBEITEN**

Bausstellen:

Neumarkt, Krainburg, Laak**Peter Kobal**
Krainburgempfiehlt:
Springrollen,
Holzrollen,
Schaufenster-
rollen, Rollläden,
Jalousien, Roll-
wände, Präzi-
sions-Verdun-
kungs-Anlagen.**Mechanische
Werkstätte****Rosmann Franz**
Krainburg**Ureditev zavarovanj.**

Na podlagi odredbe št. 47 in naredbe št. 48 z dne 20. VI. 1941, o ureditvi zavarovanj v zasedenem ozemlju Koroške in Kranjske preidejo obstoječa požarna zavarovanja za

poslopja in premičnine,
lom stekla in zvonov,
vlomska zavarovanja in tatvine,
kvara vodovodnih napeljav in z njimi zvezanih pritisklin

z vsemi kritji in veljavnostjo od 26. aprila 1941 navedenih zavarovalnic:

- Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani
- Slavijska, Jugoslovanska zavarovalna banka, Ljubljana
- Jugoslavija, opšte društvo, Beograd
- Croatia, osiguravajuća zadruga, Zagreb
- Ujedinjeno osiguravajuće a. d., Beograd
- Srbija, prvo srbsko društvo za osiguranje, Beograd
- Sumadija, a. d. za osiguranje in reosiguranje, Beograd
- Beogradska Zadruga, a. d., Beograd

kakor tudi vsa ostala v zasedenem ozemlju Koroške in Kranjske obstoječa in tu ne posebej navedena jugoslovanska, francoska in angleška zavarovanja na

**KÄRNTNERISCHE LANDES-BRANDSCHADEN-VERSICHERUNGS-ANSTALT
KLAGENFURT.**

Koroška deželna zavarovalnica zoper požarno škodo v Klagenfurtu.

Zaradi gornje naredbe, morajo zastopniki vseh gori navedenih in zapadenih zavarovalnic inkaso takoj zaključiti in prejete premije osebno oddati Koroški deželni zavarovalnici zoper požarno škodo v Klagenfurtu, Alter Platz št. 30, in sicer v času od 1. do 30. septembra 1941.

V svrhu obračuna je predložiti sledeče seznane:

- Seznam premij zapadlih pred 26. IV. 1941.
- Seznam premij zapadlih po 26. IV. 1941, z navedbo zavarovanja, bivališča, številke police, iznosa premije in zapadlosti.
- Dohodki zastopnika z ozirom na inkaso.

Vsi zastopniki se morajo takoj javiti pisмено z navedbo stanovanja — pri našem zavodu na naslov Klagenfurt, Alter Platz št. 30 — nakar prejmejo obvestilo, kdaj se z njimi izvede obračun.

Sprejemanje premij, razven onim zastopnikom, katerim to izrecno od nas v naprej ni dovoljeno — je prepovedano.

Izrecno Vas opozarjamo, da se smatra vse premije in prispevke kot Vam zaupana gotovina, s katero pristojna pravica razpolaganja samo našem zavodu in to v smislu naredbe šefa civilne uprave.

**Kärntnerische Landes-Brandschaden-Versicherungs-Anstalt
Klagenfurt****Eisen, Material, Farben und
Glaswarenhandlung****FRANZ BERJAK - KRAINBURG****JOSEF DEISINGER**

Spezerei - Koloniale - Alkohol - Grossverteilung

Benzintankstelle

LAACK
Südkärnten**POLLAK GEORG****MÖBEL- UND BAUTISCHLEREI****KRAINBURG**Auf Wunsch
fachgemässe
Beratungen.
Kostenvor-
schläge.**EISENGROSSHANDLUNG****Peter Maiditsch „Merkur“ G.m.b.H. Krainburg**

empfiehlt ihr reichhaltiges Lager in

Wasserleitungsrohren, Zement, Leichtbauplatten**„Izolite“, Baubeschlägen, Farben u.s.w. u.s.w.**